

Hr Erkki Keldo, majandus- ja tööstusminister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Koopiad: Kliimaministeerium,
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järeelvalve Amet

18.02.2026 nr 1802/2026

Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon (EVEA) ning Eesti Kaupmeeste Liit (EKL) pöörduvad Teie poole seoses direktiivi (EL) 2024/825 (tarbijate võimestamine rohepöördel) Eesti õigusesse ülevõtmise ja rakendamisega Eestis.

Toetame direktiivi eesmärki tugevdada tarbijate kaitset ning vähendada eksitavaid keskkonnavalaseid väiteid, kuid näeme mitmeid rakendamisega seotud praktilisi kitsaskohti, mis vajavad tähelepanu ja läbimõeldud lähenemist.

Uus regulatsioon rakendub 27. septembrist käesoleval aastal ning kohaldub alates sellest kuupäevast kõigi keskkonnavalaste väidete ja jätkusuutlikkusemärgiste suhtes, sõltumata sellest, millal on toode turule lastud. See tekitab tõsise probleemi juba turul olevate kaupade laojäägi puhul. Direktiiv ei sisalda EL õiguse muutmise praktikas tavalisi üleminekusätteid. See tähendab, et juba turul olev kaup võib muutuda mittevastavaks üksnes pakendil sisalduva väite tõttu. Seetõttu võib tekkida vajadus eemaldada turult või hävitada suur hulk täiesti kasutuskõlblikke tooteid, millel on üksnes märgistusega seotud mittevastavused. Ühelt poolt kahjustaks see majandust ning teisalt poleks kooskõlas ringmajanduse ja keskkonnahoiu eesmärkidega. Selline tulemus ei oleks kindlasti ei ettevõtjate ega tarbijate huvides.

Kõigi turul olevate toodete kontrollimine, ümbermärgistamine või tagasikutsumine tähendaks ettevõtetele keerukat logistilist ülesannet, tooks kaasa märkimisväärsed lisakulud ning tekitaks tarneahela häireid. Paljudel juhtudel võib toodete ümberpakendamine või -märgistamine osutuda majanduslikult ebamõistlikuks, mis lisab tõenäosust, et igati kvaliteetsed ja tarbimiskõlblikud tooted eemaldatakse turult või hävitatakse. Meie hinnangul tuleb direktiivi ülevõtmisel ja rakendamise teha kõik võimalik, et sellist olukorda vältida.

Lisaks on puudutatud osapoolte hulgas teadlikkus direktiivist (EL) 2024/825 tulenevatest uutest nõuetest seni erakordselt madal. Direktiiv võeti küll vastu juba 2024. aastal, kuid teavitamine on olnud tagasihoidlik ning tänu mitmele paralleelsele roheintsiaatiivile on puudunud õigusselgus. Praktikas tähendab see, et paljud ettevõtjad, selhulgas meie organisatsioonide liikmed, ei ole veel piisavalt kursis tulevaste muudatustega ega oska adekvaatselt hinnata uute nõuete mõju oma toodetele ja pakenditele.

Olukorra parandamiseks teeme ettepaneku, et ministeerium koostöös Tarbijakaitse ja Tehnilise Järeelvalve Ametiga korraldaks esimesel võimalusel (elektroonilise) teabepäeva, kus antaks ülevaade direktiivi ülevõtmisest, peamistest uutest nõuetest, rakendamise ajakavast ja järeelvalvepõhimõtetest. Meie organisatsioonide liikmete hulgas on hulk ettevõtjaid, kelle tegevust direktiiv otseselt mõjutab ning kes on sellisest teavitusest ja arutelust huvitatud.

Loodame, et direktiivi ülevõtmisel ja rakenduspraktika kujundamisel arvestatakse järgmiste põhimõtetega:

1. Mõistlik üleminekupraktika juba turule lastud toodete suhtes. Tavapärane ja mõistlik praktika on olnud lubada juba turule lastud tooted ära müüa (kuid mitte lubada uute nõuetele mittevastava pakendiga toodete turule panekut).
2. Koordineeritud lähenemine koostöös teiste liikmesriikide tarbijakaitseasutustega.
3. Ettevõtjate olukorraga arvestamine ning võimalus vajadusel esitada realistlik tegevuskava oma kaupade vastavusse viimiseks ilma koheseid sanktsioone rakendamata.
4. Selge, vajalikus mahus ja õigeaegne teavitus ning praktilised juhised ettevõtjatele.

Leiame, et direktiivi eesmärkide saavutamine ei tohiks kaasa tuua olukorda, kus formaalsete märgistusküsimuste tõttu suureneb jäätmete hulk või kahjustub ettevõtluskeskkond. Tasakaalustatud ja õiguskindel rakendamine on nii tarbijate kui ka ettevõtjate huvides.

Oleme valmis osalema edasistes aruteludes ning panustama lahenduste väljatöötamisse.

Lugupidamisega

Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon (Leho Verk, tegevjuht)

Eesti Kaupmeeste Liit (Nele Peil, tegevjuht)